

ANALYSIS LOGICA.

I.

THema in hoc Psalmo est unicum simplex de *cognitione Dei*, quod explicatur à *partibus*.

II.

Partes ejus duæ sunt; una est *cognitio Dei* à nobis met *acquisita*, à v. 2. usq; ad 8. altera *hausta ex Scripturis*, à v. 8. usq; ad finem.

III.

Prior declaratur à *causis adjuvantibus impellentibus tribus*, quæ sunt: *cœli, tempus, videlicet dies & nox, & sol*.

IV.

Prima *causa adjuvans* exponitur, v. 2. à fine: *Cœli ordine enumerant gloriam Dei (per metonymiam effecti) h.e. hominem impellunt, ut de architecto tantæ machinæ cogitet, idque in eum finem, ut tam admirabilem opificem laudet & honoret.*

V.

Altera est, v. 3. *nox & dies, quæ per metaphoram à fontibus desumptam, & metonymiam effecti dicuntur eructare sermonem, hoc est, facere ut homines de temporum vicissitudinibus, & variis in illis actionibus colloquantur; Deique creatoris & gubernatoris omnium rerum, sapientiam & potentiam laudent.*

VI.

v. 4. Prima *causa impellens* illustratur hic à paribus: *Cœlum tot sermonibus loquitur, quot sermonibus loquuntur populi in terrâ.*

VII.

v. 5. Explicatur hic sermo *cœlorum* à *subjecto recipiente: Linea cœlorum, hoc est, Scriptura (per synecdochen generis) vel, ut Græca versio habet; Sonus eorum (Rom. 10. v. 18.) prodit ad extremas terræ oras.*

VIII.

v. 5. 6. Sol, tertia *causa impellens* exponitur à *causa procreante, subiecto orbe, & duobus similibus, videlicet sponso & heroë bellico. Ut hic extensorio suo, & ille ex thalamo prodit: ita Sol ex una orbis parte in aliam.*

IX.

V.7. Ab effectis duobus, nempe motu & calore, quorum illud subiecto loco, hoc subjecto recipiente ad se amplificatur. Calor Solis afficit omnes inferiores creaturas: ipsa terrae viscera penetrat.

X.

V.8. Sequitur pars altera, videlicet cognitio Dei hausta ex Scriptura, quæ hoc versu declaratur à duobus adjunctis & effectis. Adjuncta sunt perfectio & veracitas. Effecta, animæ conversio, eruditio in sapientia, hoc est, cognitione Dei.

XI.

V.9. à totidem adjunctis & effectis. Adjuncta sunt, rectitudo & puritas: effecta, consolari & illuminare, quæ ei tribuuntur, tanquam organo Spiritus sancti.

XII.

V.10. ab effecto, nempe timore Dei, & adjunctis duobus, quæ sunt veritas & iustitia.

XIII.

V.11. Comparatur impariter cum auro & melle, tanquam miroribus.

XIV.

V.12. Declaratur ab effectis duobus, (1) Davidis commonefactione, (2) Benedictione Dei.

XV.

V.13. Commonefactionis istius indicantur effecta alia duo, 1. Confessio peccatorum. 2. Invocatio nominis divini.

XVI.

Invocationis objectum triplex indicatur: David à Deo petit (1) remissionem peccatorum, etiam sibimet ignotorum, (2) gubernationem per Spiritum S. (3) acceptationem precum suarum, ex vera fide in Christum profectarum, v. 13, 14, 15.

OBSERVATIONES.

I.

Ex v. 1. Gloria Dei est summus hominis finis. Hanc gloriam, qui naturæ ceu deæ acceptam ferunt, à fine suo aberrant. Licet Deus plerumq; causis utatur secundis, tamen vult, ut sibi soli omnem lau-

A iii